

КЗВО ЛОР «Львівська медична академія імені Андрея Крупинського»

МЕТОДИЧНА РАДА

**Обговорення напрацювань в розробці
професійного стандарту
за напрямком «Лабораторна справа»**

Робоча група з розробки професійного стандарту

<i>Категорія учасників</i>	<i>Область/м.Київ</i>	<i>Прізвище, ім'я, по-батькові (повністю)</i>	<i>Місце роботи (повністю)</i>	<i>Посада (повністю)</i>
Заклади освіти	Львівська область	Сидор Оксана Кирилівна	Комунальний заклад вищої освіти Львівської обласної ради «Львівська медична академія імені Андрея Крупинського»	Викладач кафедри лабораторної медицини, заступник декана факультету 2
Заклади освіти	Львівська область	Любінська Орися Іванівна	Комунальний заклад вищої освіти Львівської обласної ради «Львівська медична академія імені Андрея Крупинського»	Викладач кафедри лабораторної медицини

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
КВАЛІФІКАЦІЙ

№ 1193

СЕРТИФІКАТ

засвідчує, що
Оксана Сидор

пройшов (-ла) курс на тему: «Розроблення професійних стандартів» та здобув (-ла) базові знання та уміння щодо методичних підходів до розроблення, проведення публічного громадського обговорення, затвердження, введення в дію, перегляду та внесення змін до професійних стандартів

Тривалість: 45 годин (1,5 кредиту ЄКТС)
Тип оцінювання: тестування
Форма: дистанційна (відеолекції)

Голова Національного
агентства кваліфікацій

Юрій БАЛАНЮК

Україна, Київ, 11 квітня 2024 року

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
КВАЛІФІКАЦІЙ

№ 1116

СЕРТИФІКАТ

засвідчує, що
Орися Любінська

пройшов (-ла) курс на тему: «Розроблення професійних стандартів» та здобув (-ла) базові знання та уміння щодо методичних підходів до розроблення, проведення публічного громадського обговорення, затвердження, введення в дію, перегляду та внесення змін до професійних стандартів

Тривалість: 45 годин (1,5 кредиту ЄКТС)
Тип оцінювання: тестування
Форма: дистанційна (відеолекції)

Голова Національного
агентства кваліфікацій

Юрій БАЛАНЮК

Україна, Київ, 11 квітня 2024 року

Робоча група з розробки професійного стандарту

<i>Категорія учасників</i>	<i>Область/м.Київ</i>	<i>Прізвище, ім'я, по-батькові (повністю)</i>	<i>Місце роботи (повністю)</i>	<i>Посада (повністю)</i>
Заклади освіти	Житомирська область	Першко Ірина Олександрівна	Житомирський базовий фармацевтичний фаховий коледж Житомирської обласної ради	Голова циклової комісії медико-біологічних дисциплін
Заклади освіти	Житомирська область	Мосієнко Олена Олександрівна	Житомирський базовий фармацевтичний фаховий коледж Житомирської обласної ради	Викладач
Інші зацікавлені суб'єкти	Житомирська область	Іващенко Інна Миколаївна	Комунальне некомерційне підприємство "Обласна клінічна лікарня ім. О.Ф.Горбачевського" Житомирської обласної ради	Завідувач клініко-діагностичної лабораторії

Робоча група з розробки професійного стандарту

<i>Категорія учасників</i>	<i>Область/м.Київ</i>	<i>Прізвище, ім'я, по-батькові (повністю)</i>	<i>Місце роботи (повністю)</i>	<i>Посада (повністю)</i>
Заклади освіти	Дніпропетровська область	Горяча Вікторія Володимирівна	Комунальний заклад "Криворізький фаховий медичний коледж" Дніпропетровської обласної ради"	Викладач, голова циклової комісії відділення "Лабораторна діагностика"
Інші зацікавлені суб'єкти	Сумська область	Козлова Олена Іванівна	Медичний клінічний центр інфекційних хвороб та дерматології імені Косовицького	Фельдшер-лаборант (старший)
Профспілка	м. Київ	Корольова Тетяна Олександрівна	КНП «Консультативно-діагностичний центр» Голосіївського району м. Києва, завідувачка лабораторії	Голова ППО

- ▶ Львівська область
- ▶ Житомирська область
- ▶ Сумська область
- ▶ Дніпропетровська область
- ▶ представники закладів освіти (5)
- ▶ завідувач клініко-діагностичної лабораторії (1)
- ▶ фельдшер-лаборант (старший) (1)
- ▶ голова первинної профспілкової організації

Члени робочої групи були
розробниками освітніх Стандартів
зі спеціальності 224 Технології медичної діагностики та лікування
бакалавр, фаховий молодший бакалавр

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки
України
19.12.2018 р. № 1420

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський) рівень
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	22 – Охорона здоров'я
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	224 – Технології медичної діагностики та лікування

Видання офіційне
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київ
2018

Орися Любінська

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки України
від 30.06 2023 № 801

СТАНДАРТ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИЙ СТУПІНЬ Фаховий молодший бакалавр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 22 Охорона здоров'я
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 224 Технології медичної діагностики та лікування
(код та найменування спеціальності)

Видання офіційне
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київ
2023

Оксана Сидор
Орися Любінська
Вікторія Горяча

25.09.24 р. відбулась зустріч членів Львівського осередку Всеукраїнської асоціації клінічної хімії та лабораторної медицини.

Професії, за якими подані заявки для розроблення професійних стандартів

- ▶ Лаборант (медицина)
- ▶ **Фельдшер-лаборант**

- ▶ На зустрічі робочої групи обговорено питання доцільності розроблення стандарту **фельдшера-лаборанта**, оскільки в кваліфікаційній характеристиці є поєднання функцій лаборанта і фельдшера.

47.	Асистент фармацевта
48.	Фельдшер
49.	Фельдшер-лаборант
50.	Фельдшер санітарний
51.	Фельдшер із санітарної освіти
52.	Парамедик
53.	Інструктор з надання догоспітальної допомоги
54.	Фельдшер з медицини невідкладних станів
55.	Асистент ерготерапевта
56.	Асистент фізичного терапевта

ДОВІДНИК
кваліфікаційних характеристик професій працівників
ВИПУСК 78
Охорона здоров'я

11. ЛАБОРАНТ (МЕДИЦИНА)

Завдання та обов'язки. Керується чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність закладів охорони здоров'я, організацію роботи клініко-діагностичних, бактеріологічних і санітарно-гігієнічних лабораторій.

Обладнує робоче місце. Виготовляє реактиви, розчини, дезінфікуючі засоби. Бере матеріал для лабораторних досліджень. Проводить основні види досліджень з використанням сучасної лабораторної апаратури і інструментарію. Забезпечує протиепідемічний режим в лабораторії. Знешкоджує відпрацьований матеріал. Миє лабораторний посуд, проводить його стерилізацію. Дотримується правил охорони праці. Веде медичну документацію. Надає першу медичну допомогу. Постійно удосконалює свій професійний рівень.

Повинен знати: чинне законодавство про охорону здоров'я та нормативні документи, що регламентують діяльність закладів охорони здоров'я; організацію роботи клініко-діагностичних, бактеріологічних і санітарно-гігієнічних лабораторій; права, обов'язки та відповідальність лаборанта; методики проведення лабораторних досліджень (клініко-діагностичних, біохімічних, бактеріологічних, імунологічних, патологоанатомічних, санітарно-гігієнічних); нормальні показники лабораторних досліджень та їх зміни при патологічних процесах; правила підготовки хворого, необхідних матеріалів (реактивів, фарб, розчинів бактеріальних живильних середовищ тощо), апаратури та інструментарію до проведення лабораторних обстежень; правила відбору матеріалу, доставки його до лабораторії та дезінфекції відпрацьованого; особливості обладнання робочого місця при різних дослідженнях; принципи миття лабораторного посуду, його дезінфекції і стерилізації; принципи протиепідемічного режиму в лабораторії; правила охорони праці під час роботи з апаратурою та лабораторним матеріалом; правила надання першої та невідкладної медичної допомоги; правила оформлення медичної документації. Повинен володіти державною мовою та застосовувати її під час виконання службових обов'язків відповідно до [Закону](#) України "Про забезпечення функціонування української мови як державної".

49. ФЕЛЬДШЕР-ЛАБОРАНТ

Завдання та обов'язки. Керується чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність закладів охорони здоров'я, організацію лабораторної справи.

Працює самостійно або під керівництвом лікаря. Проводить лабораторні дослідження, аналіз та діагностику їх результатів. Готує необхідні матеріали, апаратуру та інструментарій для роботи. Забезпечує санітарно-протиепідемічний режим в лабораторії. Проводить дезінфекцію, стерилізацію, знезараження інфікованого матеріалу. Дотримується правил безпеки та особистої гігієни. Веде медичну документацію. Вміє надати медичну допомогу при невідкладних станах. Дотримується принципів медичної деонтології. Постійно удосконалює свій професійний рівень.

Повинен знати: чинне законодавство про охорону здоров'я та нормативні документи, що регламентують діяльність закладів охорони здоров'я; організацію роботи клініко-діагностичних, бактеріологічних і санітарно-гігієнічних лабораторій; основи права в медицині; права, обов'язки та відповідальність фельдшера-лаборанта; основні методики лабораторних досліджень і діагностики; правила приготування основних речовин, розчинів, реактивів, живильних середовищ; показники лабораторних досліджень в нормі та при патологічних процесах, їх аналіз; правила підготовки хворих до обстеження, збору досліджуваного матеріалу, їх упаковки, транспортування, дезінфекції відпрацьованого матеріалу; лабораторну техніку та інструментарій; основи загальномедичних і клінічних дисциплін; анатоμο-фізіологічні, вікові і статеві особливості здорової та хворої людини; причини, механізми, симптоми виникнення і розвитку патологічних процесів в організмі; основні симптоми невідкладних станів при гострих захворюваннях; фармакотерапію, дозування та методи введення лікарських засобів; правила оформлення медичної документації; сучасну літературу за фахом. Повинен володіти державною мовою та застосовувати її під час виконання службових обов'язків відповідно до [Закону](#) України "Про забезпечення функціонування української мови як державної".

Лаборант (медицина) / Фельдшер-лаборант

Кваліфікаційні вимоги.

Лаборант вищої кваліфікаційної категорії: неповна вища освіта (молодший спеціаліст) або базова вища освіта (бакалавр) за напрямом підготовки "Медицина", спеціальністю "Лабораторна діагностика". Спеціалізація за фахом "Клінічна діагностика". Підвищення кваліфікації (курси удосконалення тощо). Наявність посвідчення про присвоєння (підтвердження) вищої кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом - понад 10 років.

Лаборант I кваліфікаційної категорії: неповна вища освіта (молодший спеціаліст) або базова вища освіта (бакалавр) за напрямом підготовки "Медицина", спеціальністю "Лабораторна діагностика". Спеціалізація за фахом "Клінічна діагностика". Підвищення кваліфікації (курси удосконалення тощо). Наявність посвідчення про присвоєння (підтвердження) I кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом - понад 7 років.

Лаборант II кваліфікаційної категорії: неповна вища освіта (молодший спеціаліст) або базова вища освіта (бакалавр) за напрямом підготовки "Медицина", спеціальністю "Лабораторна діагностика". Спеціалізація за фахом "Клінічна діагностика". Підвищення кваліфікації (курси удосконалення тощо). Наявність посвідчення про присвоєння (підтвердження) II кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом - понад 5 років.

Лаборант: неповна вища освіта (молодший спеціаліст) або базова вища освіта (бакалавр) за напрямом підготовки "Медицина", спеціальністю "Лабораторна діагностика". Спеціалізація за фахом "Клінічна діагностика". Без вимог до стажу роботи.

Кваліфікаційні вимоги.

Фельдшер-лаборант вищої кваліфікаційної категорії: неповна вища освіта (молодший спеціаліст) або базова вища освіта (бакалавр) за напрямом підготовки "Медицина", спеціальністю "Лабораторна діагностика" або "Лікувальна справа". Спеціалізація за профілем роботи. Підвищення кваліфікації (курси удосконалення тощо). Наявність посвідчення про присвоєння (підтвердження) вищої кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом - понад 10 років.

Фельдшер-лаборант I кваліфікаційної категорії: неповна вища освіта (молодший спеціаліст) або базова вища освіта (бакалавр) за напрямом підготовки "Медицина", спеціальністю "Лабораторна діагностика" або "Лікувальна справа". Спеціалізація за профілем роботи. Підвищення кваліфікації (курси удосконалення тощо). Наявність посвідчення про присвоєння (підтвердження) I кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом - понад 7 років.

Фельдшер-лаборант II кваліфікаційної категорії: неповна вища освіта (молодший спеціаліст) або базова вища освіта (бакалавр) за напрямом підготовки "Медицина", спеціальністю "Лабораторна діагностика" або "Лікувальна справа". Спеціалізація за профілем роботи. Підвищення кваліфікації (курси удосконалення тощо). Наявність посвідчення про присвоєння (підтвердження) II кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом - понад 5 років.

Фельдшер-лаборант: неповна вища освіта (молодший спеціаліст) або базова вища освіта (бакалавр) за напрямом підготовки "Медицина", спеціальністю "Лабораторна діагностика" або "Лікувальна справа". Спеціалізація за профілем роботи без вимог до стажу роботи.

Засідання робочої групи

Скріншот інтерфейсу Google Drive, що показує папку "професійні стандарти...". У папці відкрито шість документів:

- ПОСАДОВА ІНСТРУКЦІЯ лаборанта (медицина) відділ бактеріально-т...
- Посадова лаборанта КДЛ.docx
- 0_Проект_ПС_Лік_суд-мед_експт-цитолог_20.08.24.doc
- лаборанти.docx
- 14.08.24_Проф.стандарт_лаборант.docx
- Лабораторна справа ПС

Вікно також показує панель "Відкриті для мене" з інформацією про власників та дати останніх змін.

Скріншот відеоконференції Zoom, де демонструється документ з таблиці функцій компетентності. Назва документа: "І. Опис трудових функцій Фельдшер-лаборант Лаборант (медицина)".

Трудові функції	Компетентності	Знання	Умінь/навички	Концентрація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
Співпраця на рівні територіального обласного інспекції МОЗ України та інші територіальні документи, змісту вказаний розши, повноваження укладати угоди професійно-діяльність медичних працівників, обсягом до стадії компетенції професійної діяльності, дотримуватись правил етичного поведіння					
Використовувати вільний час					

Скріншот Google Sheet, що деталізує таблицю функцій компетентності. Таблиця має стовпці A-F та рядки з описом функцій та відповідних компетентностей.

А	В	С	Д	Е	Ф
			середств та медичними препаратами		
	Здатність лідирувати свої професійний розвиток та забезпечити професійний розвиток середнього медичного персоналу	Вміння та навички здійснювати безперервного професійного розвитку	Контролювати додержання графіка підготовки кваліфікації середнього медичного персоналу		
			Здійснювати безперервний професійний розвиток шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти у сфері своєї діяльності		
	Здатність проводити інформаційно-просвітницьку роботу серед пацієнтів та колег		Аналізувати та освоювати медичну інформацію науково-просвітницького змісту та доносити її до пацієнтів та колег		
Виконання завдань на управлінському рівні	Здатність здійснювати підготовку		Використовувати засоби		

I.Опис трудових функцій
Лаборант (медицина)

Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	2	3	4	5	6
<p>A. Організація роботи в медичних лабораторіях різного профілю</p>	<p>A1.Здатність брати участь в організації роботи лабораторії (посада старший лаборант)</p>	<p>A1.31. Основні законодавчі документи: чинні накази, постанови, інструктивні листи, методичні рекомендації з питань, які регламентують роботу медичної лабораторії</p> <p>A1.32. Методи проведення внутрішньо-лабораторного контролю</p> <p>A1.33. Принципи медичної етики та деонтології</p> <p>A1.34. Вимоги до особистих та професійних якостей працівника медичних лабораторій</p>	<p>A1.U1. Керуватись чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність закладів охорони здоров'я, організацію роботи медичних лабораторій</p> <p>A1.U2. Виконувати лабораторні дослідження під час проведення внутрішньо-лабораторного контролю якості</p> <p>A1.U3. Застосовувати принципи медичної етики та деонтології, правила міжособового спілкування</p> <p>A1.U4. Діяти в професійних і життєвих ситуаціях відповідно до морально-етичних норм</p>	<p>A1.K1. Взаємодіяти з медичними працівниками, пацієнтами тощо</p> <p>A1.K2. Дотримуватися під час професійної діяльності принципів етики та деонтології, професійної субординації.</p>	<p>A1.B1. Самостійно приймати рішення щодо організації роботи в медичних лабораторіях</p> <p>A1.B2. Нести відповідальність за дотримання етико-деонтологічних норм у професійній діяльності</p>

	A2. Здатність підвищувати свій професійний розвиток	A2.31. Вимоги системи безперервного професійного розвитку для медичних фахівців	A2.U2. Використовувати методи, технології для безперервного професійного розвитку	A2.K2. Онлайн та офлайн взаємодія з провайдерами безперервного професійного розвитку	Періодично у встановленому порядку проходити атестацію на присвоєння чергової кваліфікаційної категорії
Б. Підготовка робочого місця для виконання лабораторних досліджень	Б1. Здатність здійснювати підготовку робочого місця	Б1.31. Основні нормативні документи: чинні накази, постанови, інструктивні листи, ISO, стандартні операційні процедури (СОП), які регламентують роботу медичної лабораторії Б2.32. Структуру лабораторного процесу Б1.33. Вимоги до організації та оснащення робочого місця Б1.34. Види та призначення лабораторного посуду, реактивів Б1.35. Призначення та принцип дії лабораторного обладнання, апаратури,	Б1.U1. Дотримуватись вимог під час облаштування робочого місця для лабораторних досліджень Б1.U2. Працювати з різними видами піпеток, дозувальних пристроїв, бюреток, дозаторів; Б1.U3. Виготовляти розчини різних концентрацій Б1.U4. Укомплектувати робоче місце необхідним обладнанням, апаратурою, реактивами, деззасобами Б1.U5. Знаходити та виправляти недоліки,	Б1.K1. Повідомляти про несправність лабораторного обладнання Б1.K2. Робити замовлення на поповнення необхідних реактивів	Б1.B1. Самостійно здійснювати підготовку робочого місця. Б1.B2. Розуміти міру відповідальності за утримання обладнання, апаратів, інструментів в належному стані

Визначили трудові функції

Трудові функції (умовне позначення, назва)	Компетентності (трудові дії)
А. Організація роботи в лабораторіях різного профілю	А1. Здатність організовувати робочий процес у лабораторії за різними видами досліджень відповідно до профілю лабораторії, в т.ч. в умовах надзвичайних ситуацій та воєнних дій
	А2. Здатність забезпечувати облік та управління матеріальними засобами лабораторії
	А3. Здатність проводити інформаційно-просвітницьку роботу серед пацієнтів та колег
Б. Виконання завдань на преаналітичному етапі лабораторного процесу	Б1. Здатність здійснювати підготовку робочого місця
	Б2. Здатність виконувати прийом біологічного матеріалу
	Б3. Здатність виконувати пробопідготовку біологічного матеріалу

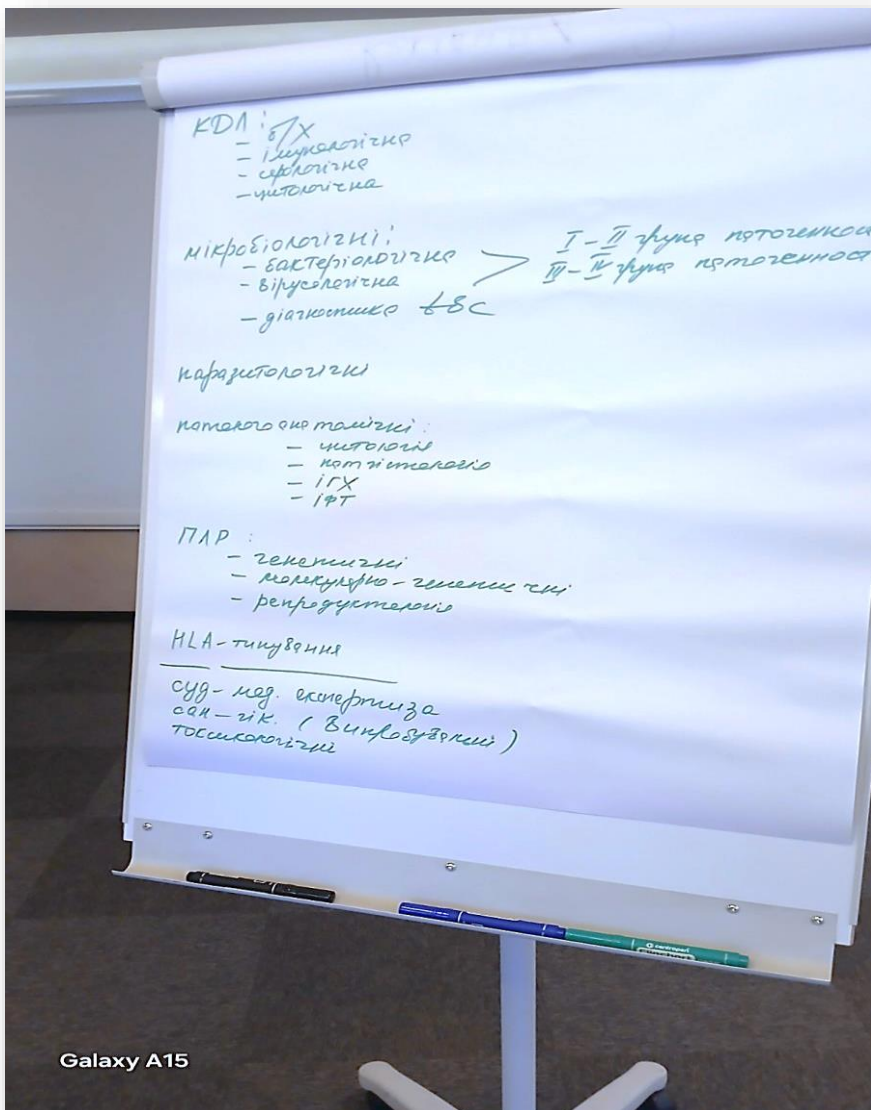
Визначили трудові функції

Трудові функції (умовне позначення, назва)	Компетентності (трудові дії)
В. Виконання завдань на аналітичному етапі лабораторного процесу	В1.Здатність здійснювати підготовку робочого місця
	В2. Здатність проводити лабораторні дослідження підготовлених проб відповідно до чинних методик
	В3. Здатність контролювати якість лабораторних досліджень
Г. Виконання завдань на постаналітичному етапі лабораторного процесу	Г1. Здатність здійснювати підготовку робочого місця
	Г2. Здатність узагальнювати та оформляти результати лабораторних досліджень
Д. Організація професійного розвитку	Д1. Здатність здійснювати безперервний професійний розвиток
	Д2. Здатність розробляти пропозиції щодо удосконалення професійної діяльності у межах своєї компетентності

Визначили трудові функції

Трудові функції (умовне позначення, назва)	Компетентності (трудові дії)
Е. Виконання професійної діяльності з дотриманням вимог охорони праці, протипожежної безпеки та біобезпеки	Е1. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог охорони праці та протипожежної безпеки
	Е2. Здатність виконувати професійну діяльність з дотриманням принципів біологічної безпеки
Є. Надання домедичної допомоги при невідкладних станах	Є1. Здатність надавати домедичну допомогу у випадках невідкладних станів

З 16 до 19 вересня 2024р. відбувалась практична конференція «Професійні стандарти в медсестринських професіях. Методологічний супровід та розробка»

КДЛ:

біохімічна
імунологічна
серологічна
цитологічна

МІКРОБІОЛОГІЧНА:

бактеріологічна
вірусологічна
(I-II група патогенності / III-IV патогенності)

ПАРАЗИТОЛОГІЧНА

ПАТОЛОГОАНАТОМІЧНІ:

цитологічна
патогістологічна
імуногістохімічна

ПЛР:

генетична
молекулярно-генетична

HLA – типизація (трансплантологія)

Лабораторія судово-медичної експертизи
Санітарно-гігієнічна лабораторія
Токсикологічна лабораторія

РАЗОМ МИ - СИЛА

ПЕРЕМОГА ЗА НАМИ!